

โครงการจัดการสิ่งก่อสร้างรुक้าคคอง
ลาดพร้าว และคคองสอง
กรณีศึกษาชุมชนบางบัวร่วมใจ
(เชิงสะพานไม้ 2) เขตหลักสี่

โครงการฝึกงานกับกรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาสังคม

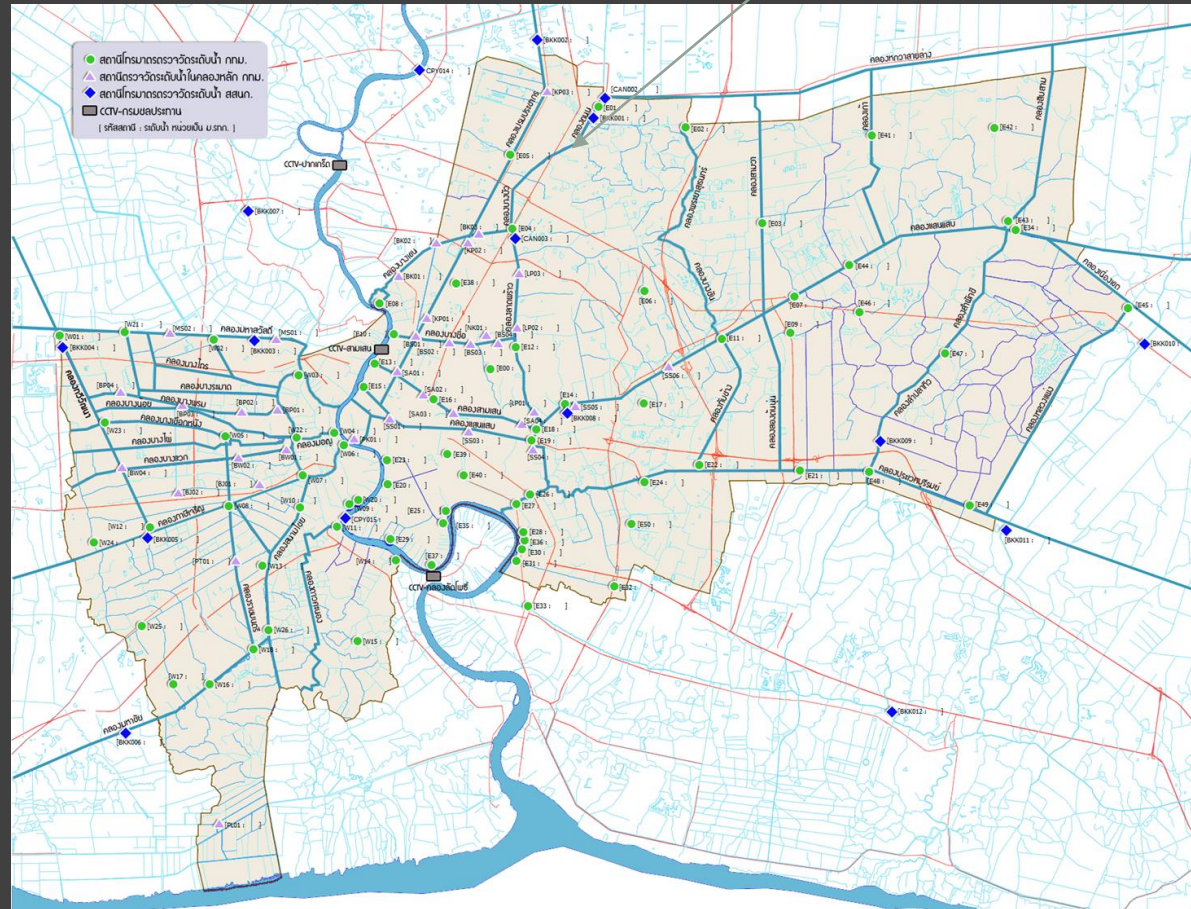
ข้อเท็จจริงจากเหตุการณ์อุทกภัยปี 2554

“มีการปลูกสิ่งก่อสร้าง รุกล้ำเข้าไปในแม่น้ำ ลำคลอง การขาดการดูแลรักษาแม่น้ำ ลำคลอง ส่งผลให้ไม่สามารถระบายน้ำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่คลองระบายน้ำสำคัญอย่างเช่น คลองเปรมประชากร และคลองลาดพร้าว มีการรุกล้ำลำน้ำจนคลองเหลือขนาดเพียงครึ่งเดียวจากเดิมเช่น คลองเปรมประชากร และคลองลาดพร้าว”

กรณีศึกษา

ชุมชนบางบัวร่วมใจ เขิงสะพานไม้ 2 เขตหลักสี่

ที่มา : สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร

ชุมชนบางบัวร่วมใจ เชียงสะพานไม้ 2 เขตหลักสี่

คู คลองภายในกรุงเทพมหานคร

มีทั้งหมด 1,161 คลอง ความยาวรวม 2,272,310 เมตร

ประเภทคลอง

- 1. คลองสาธารณะ
- 2. คลองชลประทานที่ราชพัสดุ

แผนที่ภาพรวม 9 คลองแผนที่ภาพรวม 9 คลอง
<http://www.citizenthaipbs.net/node/5307>

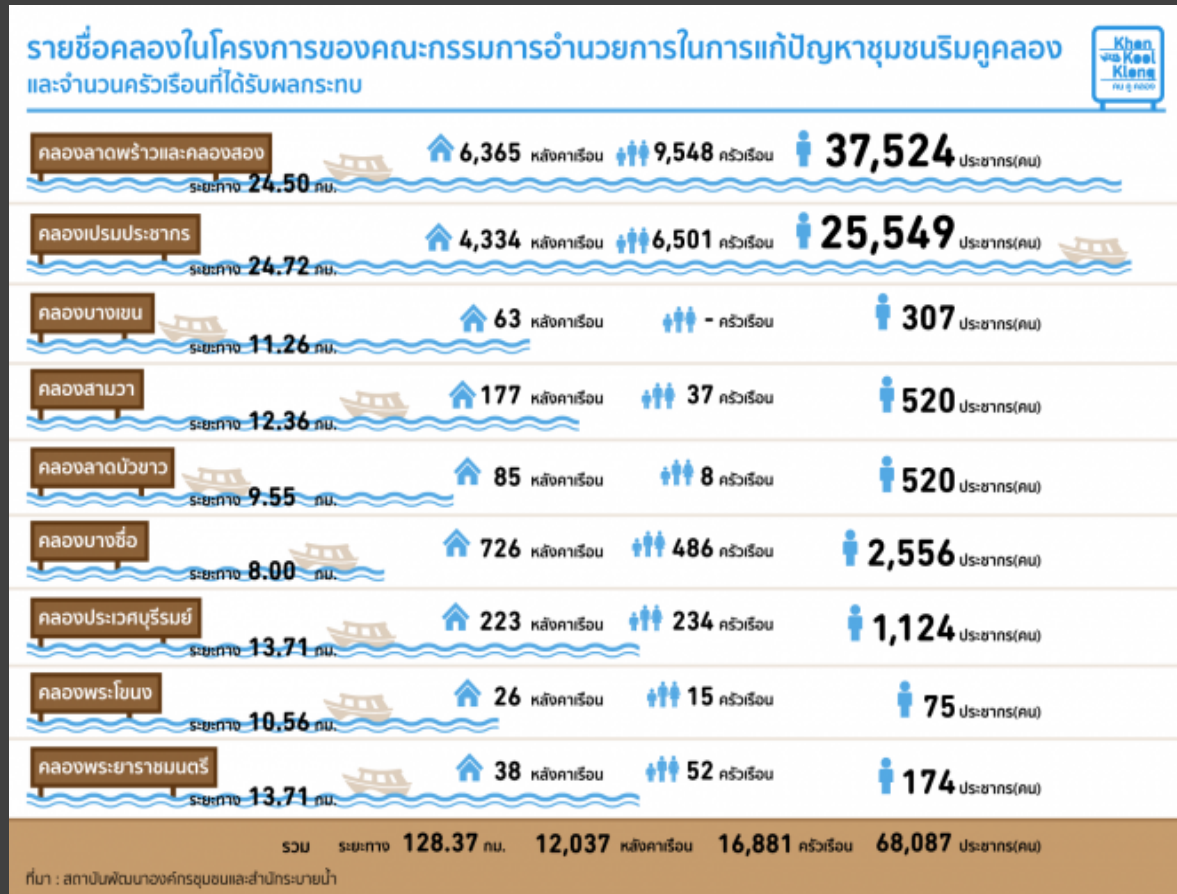
วัตถุประสงค์

1. เพื่อดำเนินตามนโยบายของรัฐบาล และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคูทกภัยในกรุงเทพมหานคร โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายและทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ขีดขวางการระบายน้ำ
3. เพื่อรวบรวมข้อมูลการบุกรุกคลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลองถนน คลองสอง และคลองบางซื่อ ทั้งประเภทของสิ่งปลูกสร้าง และจำนวนผู้บุกรุก
4. เพื่อให้ประชาชนที่บุกรุกย้ายออกไปและได้รับความช่วยเหลือเยียวยาให้มีที่อยู่อาศัยถาวรถูกต้องตามกฎหมาย
5. เพื่อให้คลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลองถนน คลองสอง และคลองบางซื่อ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- กรุงเทพมหานคร (สำนักการระบายน้ำ, สำนักพัฒนาสังคม, สำนักงานเขต)
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กรมธนารักษ์
- กรมชลประทาน
- กระทรวงมหาดไทย
- สถาบันองค์กรพัฒนาชุมชน

โครงการจัดการสิ่งก่อสร้างรुक้ำคลองลาดพร้าว และคลองสอง

การก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) และประตูระบายน้ำ คลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลองถนน คลองสอง และคลองบางซื่อ จากบริเวณเขื่อนเดิมอุโมงค์ยักษ์พระรามเก้า-รามคำแหงไปทางประตูระบายน้ำคลอง สองสายใต้ วงเงินงบประมาณ 2,426 ล้านบาท งบประมาณ 4 ปี คือปี 2558-2561

นำร่องดำเนินการเริ่มต้นจาก ลำดับที่ 1 - 2 ในปี 2558 - 2560 นี้ก่อน ใช้งบประมาณในสองช่วงนี้รวม 2,598 ล้านบาท มาเป็นงบประมาณไว้สำหรับจ่ายค่าชดเชย ค่าทำสาธารณูปโภคในพื้นที่รองรับใหม่ หากคิดกันหยาบๆ ตกเฉลี่ยครอบครัวละ 272,000 บาท สำหรับการเตรียมตั้งรกรากถิ่นฐานใหม่

ภารกิจต่างๆของหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

กำหนด
แผนงาน

สำรวจพื้นที่

ประชาสัมพันธ์

สำรวจข้อมูล

จัดหาที่อยู่
อาศัยถาวร

ก่อสร้างเขื่อน

กำหนดแผนงาน

กำหนดแผนงานและระยะเวลาการก่อสร้างตาม
โครงการก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็ก และประตู
ระบายน้ำ คลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลองถนน
คลองสอง และคลองบางซื่อ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักการระบายน้ำ

ระยะเวลาดำเนินการ : พฤษภาคม-มิถุนายน 2558

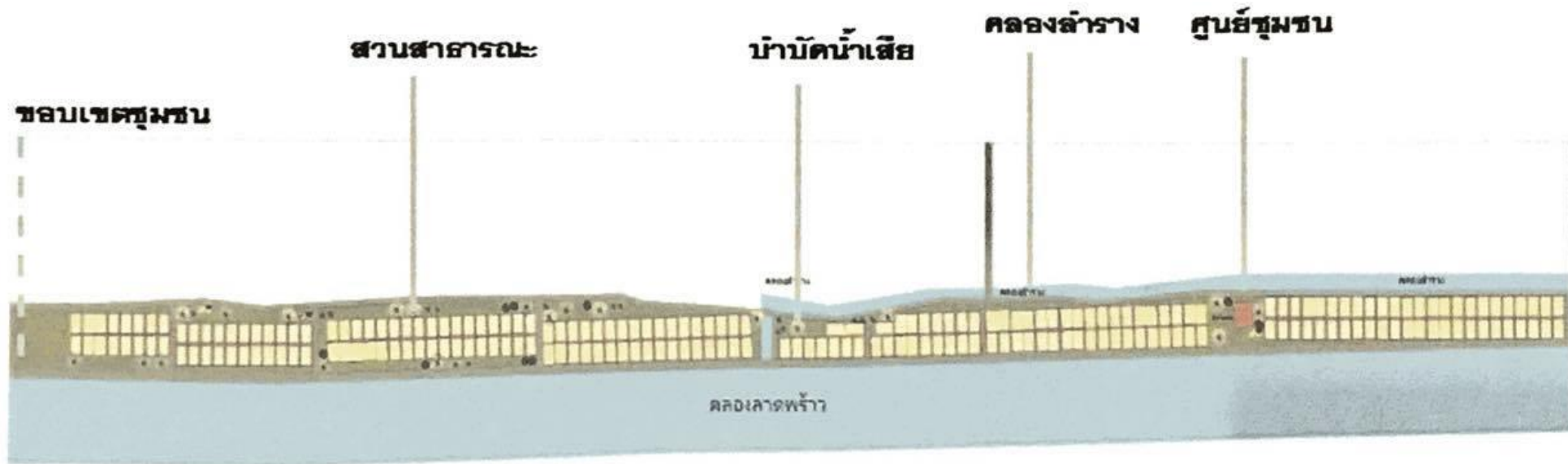

การประชุม ณ ชุมชนบางบัวร่วมใจพัฒนา (เชิงสะพานไม้ 2) วันที่ 27 กรกฎาคม 2559

ชุมชนบางบัวร่วมใจพัฒนา(เชิงสะพานไม้ 2) เขตหลักสี่

ผังปัจจุบัน

ผังปรับปรุง

สำรวจพื้นที่

สำรวจพื้นที่คลองและกำหนดตำแหน่งแนวร่องน้ำระยะ 38 เมตร

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักการระบายน้ำ สำนักงานเขต
สำนักพัฒนาสังคม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กรมธนารักษ์
กรมชลประทาน

ระยะเวลาดำเนินการ : พฤษภาคม-มิถุนายน 2558

ประชาสัมพันธ์

ประชาสัมพันธ์และชี้แจงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างตามโครงการก่อสร้างเขื่อนคอนกรีตเสริมเหล็ก และประตูระบายน้ำ คลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลองถนน คลองสอง และคลองบางซื่อ

กทม. ได้ลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบแนวทางการดำเนินโครงการเป็นระยะแล้ว

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กองประชาสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขต สำนักพัฒนาสังคม สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กรมธนารักษ์ การเคหะแห่งชาติ

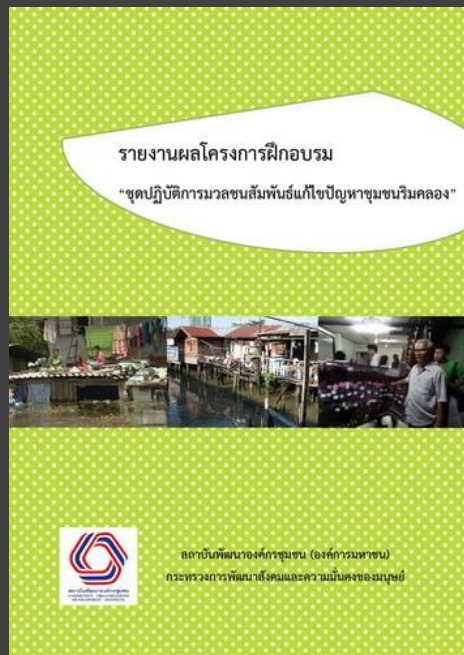
ระยะเวลาดำเนินการ : พฤษภาคม 2558 - ธันวาคม 2560

บังคับใช้กฎหมาย

กระบวนการดำเนินคดีใช้ระยะเวลานาน

ไม่สอดคล้องกับวาระเร่งด่วน

สร้างความเข้าใจ

มวลชนสัมพันธ์

การสื่อสารองค์กรสมัยใหม่

จิตวิทยามวลชน

สำรวจข้อมูล

สำรวจข้อมูลผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างตามโครงการก่อสร้าง
เขื่อน ค.ส.ล. และประตูระบายน้ำ คลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลอง
ถนน คลองสอง และคลองบางซื่อ และประสานงานหน่วยที่เกี่ยวข้อง
โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดแบบสำรวจและส่งแบบสำรวจให้สำนักงานเขต

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักพัฒนาสังคม)

2. ลงพื้นที่สำรวจและรวบรวมข้อมูล

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขต)

3. สรุปข้อมูลผู้ที่ได้รับผลกระทบเสนอผู้บริหาร/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักพัฒนาสังคม และสำนักการระบายน้ำ)

ระยะเวลาดำเนินการ : พฤษภาคม-กรกฎาคม 2558

การเจ้าหน้าที่อยู่อาศัย และขั้นตอนการอพยพ

1. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

-ประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักการระบายน้ำ)

2. แต่งตั้งคณะทำงานด้านที่อยู่อาศัย ระดับเขต

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเขต , สำนักพัฒนาสังคม, กรมธนารักษ์, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, สำนักการระบายน้ำ)

3. การเจ้าหน้าที่อยู่อาศัยรองรับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ*

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กระทรวงมหาดไทย , กรุงเทพมหานคร, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, การเคหะแห่งชาติ , กรมธนารักษ์)

4. การรื้อย้ายบ้านออกจากคลองไปอยู่ที่อื่น เช่น เข้าร่วมโครงการบ้านมั่นคง , โครงการบ้านเอื้ออาทร , การกลับถิ่นฐานเดิมต่างจังหวัด

(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กระทรวงมหาดไทย , สำนักงานเขต , สำนักพัฒนาสังคม , สำนักการระบายน้ำ)

ระยะเวลาดำเนินการ : มิถุนายน 2558 — ธันวาคม 2561

จัดหาที่อยู่อาศัยถาวรให้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการฯ

จัดหาพื้นที่รองรับ(ที่ราชพัสดุ)

การให้ความช่วยเหลือ/เยียวยา*

เข้าร่วมโครงการจัดหาที่อยู่อาศัยของภาครัฐ*

โครงการบ้านมั่นคง

โครงการบ้านมั่นคงในที่ดินราชพัสดุ หมายถึง โครงการความร่วมมือระหว่างกรมธนารักษ์และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ในการแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดในที่ดินราชพัสดุ และปัญหาการบุกรุกที่ดินราชพัสดุในเขตกรุงเทพมหานครและในส่วนภูมิภาค เพื่อให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนแออัดปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรง มีการจัดวางผังและจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสม ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ดีขึ้นและประการสำคัญเพื่อให้ผู้อยู่อาศัยได้อยู่อาศัยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลักและการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนบางบัวร่วมใจพัฒนา(เชิงสะพานไม้ 2)

เฟส 1 ตำแหน่งบ้านที่จะก่อสร้าง 29 หลัง

การก่อสร้างเขื่อนตามแผนการดำเนินงานในพื้นที่เขต

ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปและรายงานผลความคืบหน้าโครงการก่อสร้างฯ ให้ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
(หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักการระบายน้ำ)

การดำเนินงานด้านแผนงานก่อสร้าง

- ได้ผู้รับจ้างคือ บริษัททวิเวอร์ เอ็นจิเนียริง จำกัด
- การก่อสร้างจะเริ่มก่อสร้างดำเนินการใน 8 พื้นที่ ไม่มีอุปสรรคเรื่องสิ่งปลูกสร้างรुकล้ำ (คิดเป็น 20% ของพื้นที่ที่ต้องดำเนินการทั้งหมด)
- การแผนการรื้อย้ายและผู้ดำเนินการก่อสร้างเป็นของ พอช.

แบบจำลองเขื่อน คอนกรีตเสริมเหล็ก

แผนจัดที่อยู่อาศัยจะดำเนินการโดย พอช. ซึ่งเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว คนในพื้นที่ชุมชนจะได้คืนพื้นที่คลองเพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะด้วยภูมิทัศน์ที่สวยงาม ประกอบด้วยทางเดิน 1.50 เมตร และเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเรื่องของที่อยู่อาศัยในชุมชนเมือง นอกจากนี้ สิ่งที่สำคัญคือ กรุงเทพมหานครสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การเดินทางเข้า-ออกชุมชนจะสะดวกขึ้น ที่อยู่อาศัยเข้าสู่ระบบสาธารณะ โดยในอนาคตคลองจะมีการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย และการถ่ายเทน้ำเสีย การบำบัดน้ำเสียทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองน่าอยู่

ที่มา : รายการยกทัพข่าวเช้า วันที่ 18 กันยายน 2558 ช่อง PPTV HD36

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ประสิทธิภาพการระบายน้ำใน คู คลอง ที่เคยถูกบุกรุกได้รับการแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
2. ปัญหาการบุกรุก คู คลอง ลดน้อยลง หรือสามารถควบคุมไม่ให้มีจำนวนเพิ่มขึ้น
3. ประชาชนที่อยู่อาศัยโดยบุกรุก คู คลอง ที่ให้ความร่วมมือและรับความช่วยเหลือจะสามารถมีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเอง และถูกต้องตามกฎหมาย
4. แม่น้ำ ลำคลองต่างในกรุงเทพมหานครมีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย
5. ชุมชนเมืองได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

ภาพจำลองในอนาคต

ขอขอบพระคุณ

กรุงเทพมหานคร

และ

กองพัฒนาชุมชน สำนักพัฒนาสังคม